

स वरैश्चन्दितस्तेन नृपो वचनमब्रवीत् । सहस्रवाज्रभूयां वै चमूमध्ये गृहेऽन्यथा ।
मम बाहुसहस्रान्तु पश्यन्तां सैनिका रणे । विक्रमेण महीं कृत्स्नां जयेयं शंशितव्रतः ।
ताञ्च धर्मेण सम्प्राप्य पालयेयमतन्द्रितः । चतुर्थं तु वरं याचे त्वामहं दिजसत्तम ।
तं ममानुग्रहकते दातुमर्हस्यनिन्दित । अनुशासन्तु मां सन्तो मिथ्योदृत्तं त्वदाश्रयं ।
इत्युक्तः स दिजः प्राह तथास्त्विति नराधिपं । एवं समभवंतस्य वरास्ते दीप्ततेजसः ।
ततः स रथमास्याय ज्वलनार्कसमद्युतिं । अब्रवीदोर्थसमोहात् को न्वस्ति सदृशो मम ।
धैर्यं वीर्यं यशः प्रार्थ्य विक्रमेणैजसाऽपि वा । तदाक्यान्तेऽन्तरीवे वै वागुवाचाशरीरिणी ।
न त्वं मूढ विजानीये ब्राह्मणं चत्विद्याद्वरं । सहितो ब्रह्मणेनेह चत्तियः शास्ति वै प्रजाः ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ कुर्यां भूतानि तुष्टोऽहं क्रुद्धो नाशन्तथा नये । कर्मणा मनसा वाचा न मत्तोऽस्ति वरो दिजः ।

पूर्वो ब्रह्मात्तरो वादो द्वितीयः चत्तियोत्तरः । त्वयोक्तौ हेतुयुक्तौ तौ विशेषस्तत्र दृश्यते ।
ब्राह्मणाः संश्रिताः चत्तं न चत्तं ब्राह्मणाश्रितं । श्रिता ब्रह्मापधा विप्राः खादन्ति चत्तियान्भुवि ।
चत्तियेष्वाश्रितो धर्मः प्रजानां परिपालनं । चत्तादृत्तिर्ब्राह्मणानां तैः कथं ब्राह्मणो वरः ।

सर्वभूतप्रधानांस्तान् भैचवृत्तीनहं सदा । आत्मसम्भावितान् विप्रान् स्थापयाम्यात्मनो वने ।
कथितं ह्यनया सत्यं गायत्र्या कथया दिवि । विजेय्याम्यवशान् सर्वान् ब्राह्मणांश्चर्मराससः ।
न च मां च्यावयेद्राष्ट्राक्षिपु लोकेषु कश्चन । देवो वा मानुषो वाऽपि तस्माज्ज्येष्ठो दिजादहं ।

अथ ब्रह्मात्तरं लोकं करिष्ये चत्तियोत्तरं । न हि मे संयुगे कश्चित्सादुनुसहते वलं ।
अर्जुनस्य वचः श्रुत्वा विवस्ताऽभून्निशाचरी । अथैनमन्तरिचक्षस्ततो वायुरभाषत ।
त्यजैनं कलुषं भावं ब्राह्मणेभ्यो नमस्कुरु । एतेषां कुर्वतः पापं राष्ट्रक्षोभो भविष्यति ।

अथ वा त्वां महीपालं शमयिष्यन्ति वै दिजाः । निरसिष्यन्ति ते राष्ट्राद्धतोत्साहं महाबलाः ।
तं राजा कस्त्वमित्याह ततस्तं प्राह मारुतः । वायुर्वै देवदूतोऽस्मि हितं त्वां प्रब्रवीम्यहं ।
॥ अर्जुन उवाच ॥ अहो त्वयाऽद्य विप्रेषु भक्तिरागः प्रदर्शितः । यादृशं पृथिवीभूतं तादृशं ब्रूहि वै दिजं ।

वायोर्वा सदृशं किञ्चित् ब्रूहि त्वं ब्राह्मणोत्तमं । अपां वै सदृशो वज्रिः सूर्यस्य नभसोऽपि वा ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशासनिके पर्वणि पवनार्जुनसंवादे द्वापञ्चाशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १५२ ॥

॥ वायु उवाच ॥ शृणु मूढ गुणान् कांश्चिद्ब्राह्मणानां महात्मनां । ये त्वया कीर्तिता राजंसेभ्योऽथ ब्राह्मणो वरः ।

त्यक्त्वा महीलं भूमिस्तु स्पर्द्धयाऽङ्गनृपस्य ह । नाशं जगाम तां विप्रो व्यष्टमयत कथपः ।
अजेया ब्राह्मणा राजन् दिवि चेह च नित्यदा । अपिवत्तेजसा ह्यापः स्वयमेवाङ्गिराः पुरा ।
स ताः पिवन् क्षीरमिव नादप्यत महामनाः । अपूरयन्महौघेन महीं सर्वाञ्च पार्यिव ।

तस्मिन्नहञ्च क्रुद्धे वै जगत्पक्त्वा ततो गतः । व्यतिष्ठमग्निहोत्रे च चिरमङ्गिरसो भयात् ।
अथ शप्तश्च भगवान् गौतमेन पुरन्दरः । अहत्यां कामयानो वै धर्मार्थञ्च न हिंसितः ।
यथा समुद्रो नृपते पूर्णो मृष्टश्च वारिणा । ब्राह्मणैरभिषलः सन् बभूव लवणोदकः ।